

ת"פ 31560/10/11 - מדינת ישראל נגד יוסף אל עתאמין

ת"פ 31560-10-11
ת"פ 24192-03-12
17 מרץ 2016

בית משפט השלום קריית גת

בפני: כב' השופטת נגה שמואלי-מאייר

בעניין: מדינת ישראל

נ ג ד

יוסף אל עתאמין

המאשימה

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד זהר שפק.

הנאשם ובא כוחו - עו"ד צאבר אבו גאמע.

מתורגמן לשפה הערבית, מר מוניר אבו חאלד.

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

גזר הדין יינתן היום בסוף היום.

ניתנה והודעה היום ז' אדר ב' תשע"ו, 17/03/2016 במעמד הנוכחים.

נגה שמואלי-מאייר, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

עמוד 1

א. רקע:

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בשני כתבי אישום, כדלקמן:

א. במסגרת **ת"פ 31560-10-11** הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן המכיל ארבעה אישומים:

· על פי המתואר ב**אישום הראשון** בכתב האישום המתוקן, בין התאריכים 29-30.08.2011 בין השעות 08:45-20:30 (המועד אינו ידוע במדויק למאשימה), התפרץ הנאשם לרכב מסוג 'מאזדה', בכך שפתח את מכסה המנוע, עקר את המצבר מהרכב וגנב אותו. בגין אלו, הורשע הנאשם בעבירות של **פריצה לרכב בכוונה לגנוב**, לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ו**גניבה מרכב**, לפי סעיף 413ד(א) לחוק העונשין;

· על פי המתואר ב**אישום השני** בכתב האישום המתוקן, ביום 30.08.2011 בסמוך לשעה 03:16, התפרץ הנאשם לרכב מסוג 'הונדה סיוויק' בכך שהוריד את חלון הדלת הימנית הקדמית בכוח, פתח את הדלת ושבר את הסטרטור. בגין אלו הורשע הנאשם בעבירות של **פריצה לרכב**, לפי סעיף 413 רישא לחוק העונשין, ו**חבלה במזיד ברכב**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין;

· על פי המתואר ב**אישום השלישי** בכתב האישום המתוקן, ביום 03.09.2011 בסמוך לשעה 03:26, התפרץ הנאשם, ביחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, לרכב מסוג 'מיצובישי פג'רו', בכך שפירק את חלון המשולש הימני האחורי, בכוונה לגנוב וגרם נזק למערכת האזעקה. בגין אלו הורשע הנאשם בעבירות של **פריצה לרכב בכוונה לגנוב**, לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין ו**חבלה במזיד ברכב**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין;

· על פי המתואר ב**אישום הרביעי** בכתב האישום המתוקן, בין התאריכים 18-19.09.2011 בין השעות 04:00-22:15 (המועד אינו ידוע במדויק למאשימה), השתמש הנאשם, ביחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה, ברכב מסוג 'מאזדה סדאן', בכך שהניע את הרכב באמצעות שני ברזלים ונסע מהמקום. בהמשך, גרם הנאשם ביחד עם האחרים נזק לרכב, בכך ששבר את החלון הימני האחורי ופגע במערכת ההצתה. עוד ובהמשך, כאשר נתקל הנאשם ביחד עם האחרים במחסום משטרת, הלה נטש את הרכב ונמלט מהמקום. בגין אלו, הורשע הנאשם בעבירות של **שימוש ברכב ללא רשות**, לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין, ו**חבלה במזיד ברכב**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין.

ב. במסגרת **ת"פ 24192-03-12**, הורשע הנאשם בעבירות של **פריצה לרכב בכוונה לגנוב**, לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין ו**גניבה מרכב**, לפי סעיף 413ד(א) לחוק העונשין. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 07.08.2011 בין השעות 12:30 לבין 13:00, התפרץ הנאשם לרכב מסוג 'יונדאי', בכך שפתח את שמשת חלון דלת הנהג וגנב מהרכב מכשיר רדיו דיסק.

2. יוצא אפוא, כי בסך הכול הורשע הנאשם בשלוש עבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב; בשתי עבירות של גניבה מרכב; בעבירה אחת של פריצה לרכב; בשלוש עבירות של חבלה במזיד לרכב; ובעבירה אחת של שימוש ברכב ללא רשות.

3. תחילה, במסגרת הסדר הטיעון אשר גובש במסגרת ת"פ 31560-10-11, הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונש אשר ראוי להטיל על הנאשם, אך הוסכם כי הנאשם יורשע ויופנה לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו, תוך שבאת כוח המאשימה הצהירה כי עמדתה העונשית בתיק זה היא למאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.
4. בהמשך, הנאשם צירף תיק נוסף (ת"פ 24192-03-12), כאשר הצדדים שוב פעם הודיעו כי במסגרת הסדר הטיעון לא עלה בידיהם להגיע להבנות בעניין העונש, אך הוסכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות לצורך קבלת תסקיר משלים וחוות דעת ממנו בעניינו. לצד זאת, ב"כ הצדדים הצהירו כי לאחר קבלת התסקיר המשלים, הם ישובו לייפגשו לצורך הידברות ביניהם.
5. יצוין, כי המדובר בשני כתבי אישום ישנים נושנים, אשר בהחלט מן הראוי היה כי יבואו לקיצם כבר לפני מספר שנים. אולם, נדמה כי עיקר השיהוי בהליכים נעוץ דווקא בנאשם עצמו, זאת לצד רצונה של המאשימה לאפשר לו קבלת תסקיר משלים בטרם גזירת דינו. למעשה, קצרה היריעה מלפרט את כל השתלשלות ההליכים בתיק הנדון, אך ב"קליפת האגוז" ייאמר כי בתחילה הנאשם כפר במיוחס לו ועמד על זכותו לנהל הליך של שמיעת עדים והבאת ראיות; בהמשך, הנאשם ביקש לדחות את הדיון לצורך מיצוי הליכי המו"מ בין הצדדים; לאחר שהמו"מ בין הצדדים לא עלה יפה, בחלוף למעלה משנה, מסר הנאשם מענה מפורט לכתב האישום, והתיק נקבע לשמיעת עדים והבאת ראיות; בסופו של דבר, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון בת"פ 31615-10-11 והתיק נדחה לקבלת תסקיר שירות מבחן; לאחר שהנאשם צירף תיק נוסף (ת"פ 24192-03-12) והודה בו, הדיון נדחה לצורך קבלת תסקיר משלים וחוות דעת ממנו על עבודות השירות; בהמשך, לבקשת הסנגור הדיון נדחה שוב פעם, לצורך קבלת תסקיר משלים נוסף, כאשר המועד שנקבע נדחה פעם נוספת בשל אילוצי יומנו של בית המשפט. לא מיותר לציין, כי בין לבין, נדחו הדיונים מספר פעמים בשל אי התייצבות הנאשם - אשר **שלוש פעמים לא התייצב לדיונים אשר נקבעו בעניינו**, ופעם אחת בשל אי התייצבותו של בא כוחו.
6. כעת, משמונחים בפני בית המשפט ארבעה תסקירי שירות מבחן בעניינו של הנאשם וחוות דעת ממנו עדכנית - בשלה העת לגזור את דינו.

ב. ראיות לעונש:

7. בדיון אשר נערך ביום 17.03.2016, הגיש בא כוח המאשימה לבית המשפט את גיליון הרשעותיו של הנאשם (סומן ת/1). מהגיליון עולה כי לנאשם רישום אחד ללא הרשעה מבית משפט לנוער בעבירת גניבה והתפרצות למקום מגורים משנת 2012.

ג. טיעונים לעונש:

8. מיד לאחר תום שלב הגשת הראיות לעונש, טען בא כוח המאשימה כי מתחם העונש ההולם לעבירת גניבת הרכב הוא בין 12 ל-18 חודשים, לעבירת פריצה לרכב, בין 4 ל-18 חודשים בהיעדר נסיבות מחמירות ובין 6 ל-18 חודשים בנסיבות מחמירות. את עמדתו העונשית תמך התובע באסופת פסיקה שהוגשה לבית המשפט.

9. בא כוח המאשימה טען עוד, כי כבר נקבע בעבר שמדובר בעבירות שהינן בבחינת "מכת מדינה" ופגיעתן ברכוש הציבור ובתחושת הביטחון שלו הציבור היא רבה. כמו כן, התובע הוסיף כי מעבר לפגיעה של העבירות בפרט, הרי שיש בהן גם משום פגיעה בכלכלת המדינה והציבור בכללותו, וזאת לאור ייקור פוליסות הביטוח.

10. לבסוף, עתר בא כוח המאשימה להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל, מאסר מתנה, קנס, התחייבות ופיצוי למתלוננים.

11. מנגד, בא כוחו של הנאשם טען כי כתב האישום תוקן בצורה משמעותית, וכי נסיבות ביצוע העבירות מעידות כי לא היה בכוונתו של הנאשם להביא לנזק "המוני", כי אם במעשה של "טיפשות" גרידא. עוד הפנה הסנגור לעובדה כי העבירות נפרסו על פני פרק זמן שאינו ממושך, מה שמעיד כי הנאשם נעדר דפוסים עברייניים, וכי אלו בוצעו אך בשל שחבר לפרק זמן קצר לחברה שולית.

12. בנוסף לאלה, בא כוח הנאשם הפנה לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, להודאתו של הנאשם ולחיסכון בזמן השיפוט, לעובדה כי בעת ביצוע העבירות לנאשם לא היה כל עבר פלילי. כך גם, הסנגור ציין כי הנאשם היה עצור במשך חודשיים וחמישה ימים מאחורי סורג וברית, שהם ב"מעצר בית" מלא במשך 14 חודשים וב"מעצר בית" לילי במשך שמונה חודשים נוספים. לטענתו של הסנגור, היה בכך כדי להרתיע את הנאשם וללמד אותו לקח, ועתר כי בית המשפט יתחשב בכך בכובד ראש.

13. לבסוף, הסנגור הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובכלל זה לעובדה כי ביצע את העבירות עת היה בן 18 וחודש בלבד, כי התחתן לפני כשנתיים וחצי, כי הוא מסור לעבודתו בתחום הבניין וכי מאז שהשתחרר ממעצרו הוא מנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי.

14. לאור כל אלה, עתר הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן, להסתפק בתקופת המעצר בה שהה, ולהשית עליו עונשים בדמות צו של"צ ופיצוי.

15. הנאשם הצטער על מעשיו, והבטיח כי אלו לא יישנו עוד. עוד מסר הנאשם, כי הוא מנהל שיחות עם שירות המבחן וכי הקשר של עם השירות שינה את אורחות חייו.

ד. תסקירי שירות המבחן:

16. בעניינו של הנאשם הוגשו **ארבעה** תסקירים מאת שירות המבחן:

17. מתסקיר שירות המבחן **הראשון**, אשר הוגש בעניינו של הנאשם ביום 05.01.2014 (ובהמשך הוגש בשנית ביום 03.02.2014) עולה כי הנאשם בן 21, נשוי מזה כחצי שנה ומתגורר עם רעייתו בפזורה הבדואית "אעצם", בסמוך לשוב שגב שלום. נכון למועד כתיבת התסקיר הנדון, לנאשם לא היו ילדים. עוד צוין, כי הנאשם עובד ברציפות מזה כשנה וחודשיים, כאשר בהתחלה עבד בחברת החשמל כ'עובד קבלן' ובהמשך, במשך כארבעה חודשים, בחברה המספקת שירותי תברואה ופינוי אשפה.

18. שירות המבחן מפרט מקורותיו של הנאשם, ובכלל זה מציין כי הלה הינו הבן השביעי מבין עשרה אחים. אביו בן 70, נשוי לשתי נשים. אמו של הנאשם היא אשתו השנייה. מנישואיו הראשונים של אביו, לנאשם תשעה אחים נוספים. אביו, שבעבר היה בעל מרעה צאן, כיום סובל מבעיות רפואיות ומסתייע באחיו הצעירים של הנאשם ובאמו, ומפרנס אותם מכספים שנותרו לו ממכירת מרבית הצאן, וכן משארית הצאן שנותרה. הנאשם גם סיפר, כי אחותו הבכורה סיימה לרצות מאסר שהושת עליה בגין רצח בעלה, וכיום מתגוררת במקלט של שירותי הרווחה, הרחק ממשפחתו. הנאשם תיאר את מערכת היחסים עם אביו כמאופיינת בכבוד רב שהוא רוכש כלפי האב, וכי בילדותו היה האב מקור סמכות ומשמעת עבורו, וכי התאמץ להיות לו מקור לגאווה. את מערכת היחסים עם אמו, תיאר הנאשם כטובה וכמושגת על אמון והערכה. כמו כן, הנאשם תיאר קשר קרוב ומשמעותי עם אחיו הגדול, מוחמד, וסיפר כי בוטח בו וכי לאחר שנתפס בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתבי האישום, דאג לו האח לייצוג משפטי, וסייע לו במציאת מקור פרנסה. לדבריו של הנאשם, אחיו אינם מעורבים בפלילים ומנהלים אורח חיים נורמטיבי.
19. הנאשם לא סיים 12 שנות לימוד, ועזב על דעת עצמו את המסגרת הלימודית, חרף התנגדות הוריו, מאחר שביקש לעבוד באופן מלא כדי לממן את הבילויים שלו. באותה מסגרת לימודית, התחבר הנאשם לחברה שולית. הנאשם החל לעבוד בעבודות שיפוצים מזדמנות, ולאחר מכן אצל קבלן שיפוצים במשך כשנה. בהמשך, עבד כשנה נוספת בבית מלון באזור המרכז, אך עזב את עבודתו זו משום שרצה לחזור ולהתקרב לבני משפחתו. במשך כל הזמן הזה, הנאשם המשיך להתרועע עם חברה שולית והחל להפנים דפוסים עברייניים. כאשר חזר מאזור המרכז, המשיך לעבוד באופן רצוף בעבודות מזדמנות, ובתקופה זו ביצע את העבירות המיוחסות לו, תוך שהסתיר מהוריו את עיסוקיו העברייניים.
20. הנאשם סיפר כי בזמן ביצוע העבירות הרגיש מאוד רע עם עצמו, חש ייאוש מבחירותיו וידע כי הוריו יתאכזבו ממנו. הלה פנה לאחיו וביקש כי זה יעסיק אותו בעבודה אינטנסיבית, על מנת שיתרחק מהחברה השולית אליה חבר. אחיו נענה לבקשתו, ושילב אותו בעבודה ביחד עמו, תוך שבמקביל פנה לחברים של הנאשם בדרישה כי אלו יתרחקו ממנו. הנאשם סיפר כי לאחר שנתפס, שהה כשנה במעצר בית, במהלכו שינה את דרכו העבריינית והיה תחת פיקוח של בני משפחתו. לאחר שהדבר הותר לו, עבד במשך כשמונה חודשים בחברת החשמל, החל לבנות את ביתו, התחתן, וכיום עובד עם אחיו בפינוי אשפה באופן סדיר ורצוף.
21. שירות המבחן מציין כי עוד בשנת 2009, כאשר הופנה הנאשם לשירות המבחן לנוער, התרשם השירות כי הנאשם מגיע ממשפחה מורכבת אשר התמודדה עם עוני ומשברים, אשר נבעו ממצבה של אחת האחיות וממצבו הבריאותי הרעוע של האב. גורמי הטיפול יחסו אז את מעורבותו בפלילים לטעויות חשיבה של הנאשם וקושי בדחיית סיפוקים ומציאת אלטרנטיבות זמינות ומהירות לקושי. שירות המבחן לנוער תיאר כי משפחתו של הנאשם, ובפרט אחיו הגדול, פרשו עליו את חסותם למען חזרתו למסלול חיים נורמטיבי.
22. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל יכולת ורבליית תקינה ובעל יכולת טובה בביטוי רגשי אשר ניהל אורח חיים עברייני בתחום הרכוש מגיל צעיר. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם גדל וחונך ללא דמויות סמכות משמעותיות ומדריכות, ובעזובה רגשית, וכי החלטותיו לאורך השנים בוצעו שלא מתוך שיקול דעת ביחס למשמעותן והסיכונים הכרוכים בהן, כי אם נהג לפעול מתוך חולשת אופי, קלות מחשבה ונטייה להיגרר אחר דמויות שוליות אליהן התחבר, וללא הפנמה של השלכות מעשיו.

23. שירות המבחן מוסר כי התרשם שהנאשם כן באשר לשינוי בתפיסות ובעמדות אותן הוא מציג, וכי ניכר שהוא ער למחירים ששילם עד כה ולהשלכות העלולות להיות להתנהלות עוברת חוק, תוך שחווית המעצר בו שהה לאחר שנתפס בביצוע העבירות, וההליך המשפטי המתנהל נגדו, הבהירו לו את חומרת מעשיו ומהווים עבורו גורם הרתעתי להתנהגות עוברת חוק. שירות המבחן ממשיך ומפרט את התרשמותו, לפיה משפחתו התגייסה ונרתמה לעזרתו והיוותה נדבך חשוב בתהליך שיקומו, כאשר גם הנישואים הטריים בהם מצוי, מיטיבים עמו וניכר כי הוא מתאמץ לשמור על עצמו ולנהל אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק, זאת על מנת להיות ראוי לאשתו ולהוות מקור נחת לאביו ולמשפחתו.

24. הנאשם הודה בביצוע העבירות (בת"פ 31560-10-11) ולקח אחריות מלאה על מעשיו, תוך שציין כי בתחילה ביצע עבירות רכוש "קלות", אך התקשה לשים לעצמו גבולות, ומצא עצמו מבצע עבירות רכוש קשות ומורכבות יותר. הלה סיפר, כי היה חלש אופי ונגרר אחר חברה שולית, אולם לאחר תקופה קצרה אך אינטנסיבית בה עבר עבירות רכוש, חש רגשות אשם קשים כלפי אביו ומשפחתו וכן כלפי קורבנות העבירה. על כן, הנאשם פנה לאחיו בבקשה כי זה יסייע לו להתנתק מהחברה השולית עמה התרועע. לאחר כשבוע מפנייתו זו, הוא נעצר ומאז לא חידש קשר עם הגורמים השוליים מהם התנתק בזמנו, תוך ששינה לחלוטין את אורחות חייו.

25. לאור אלה, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע חרטה וצער על העבירות ולוקח אחריות מלאה למעשיו. שירות המבחן מציין כי בעובדה שהנאשם ניתק כל קשר עם החברה העבריינית בה היה מעורה, ובכך שהוא מחויב למערכת הזוגית ועובד באופן רציף ומסודר, יש כדי לבטא את כוונותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי ולהתפרנס בכבוד מעמל כפיו. שירות המבחן חוזר ומציין, כי ניכר שההליכים המשפטיים המתנהלים נגד הנאשם מהווים עבורו גורם מרתיע, וכי הנאשם ערך בדיקה עצמית לגבי החלקים הבעייתיים בהתנהלותו והסיק מסקנות בנוגע להתנהלותו בעתיד, תוך שההבנה כי הוא מעוניין להיות בן זוג מיטיב לאשתו ובן שלא מבייש את אביו, מנחה אותו ומסייעת לו לכוון דרכו לצד המוטב.

26. שירות המבחן סבר כי השתלבותו של הנאשם בתהליך טיפולי במסגרת השירות עשויה לסייע לו בזיהוי דפוסים מכשילים בהתנהגותו וחשיבתו, ותעזור לו לרכוש כלים אלטרנטיביים נורמטיביים להתמודדות במישורי חייו השונים. שירות המבחן מסר כי ניכר שהנאשם שמח לקבל כל סיוע שיהיה בו כדי לחזק את ידי בתהליך השינוי שהוא עובר.

27. אשר על כן, סבר שירות המבחן כי עונש בדמות צו של"צ בהיקף של 150 שעות הינו עונש הולם עבור הנאשם. אולם, משלא היה סיפק בידו להכין תכנית העסקה עבור הנאשם, המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון לצורך עריכת ניסיון טיפולי שבמסגרתו ישולב הנאשם בקבוצת הכוון, שמטרתה, בין היתר, לבחון את יכולתו של הנאשם להיתרם מקשר טיפולי ולצורך בניית תכנית של"צ.

28. מתסקיר שירות המבחן **השני**, אשר הוגש בעניינו של הנאשם ביום 08.04.2014, עולה כי שירות המבחן נפגש עם הנאשם והפנה אותו לקבוצת הכוון במטרה לבחון יכולתו להיתרם מהתערבות טיפולית במסגרת השירות. לאחר שנפגש עם מתאמת השל"צ ונבנתה עבורו תכנית, הנאשם נמנע מלהחתים את הגורמים הרלבנטיים במקום ביצוע העבודות על התכנית. כך גם, הנאשם הוזמן פעמיים לקבוצת הכוון, כאשר בפעם הראשונה הוא הגיע אך לא נכנס לקבוצה בשל חוסר הבנה, ואילו בפעם השנייה הוא לא הגיע ולא יצר קשר.

29. שירות המבחן מסר כי התרשם שעל אף הצהרותיו של הנאשם, הוא לא פנוי להיתרם מקשר טיפולי ולא תופס את שירות המבחן כגורם שיכול לסייע לו בחייו. שירות המבחן סבר כי הנאשם מתקשה לסיים את המשימות המוטלות עליו בשל מאפייני אישיותו הדלים וקשייו לגייס כוחות לכך. לאור אלה, המליץ שירות המבחן (במקרה בו הנאשם לא יביע נכונות במהלך הדיון לבצע עבודות של"צ) להשית על הנאשם עונש קצר בעבודות שירות ועונש של מאסר מותנה.

30. תסקיר שירות המבחן **השלישי** אשר הוגש בעניינו של הנאשם ביום 06.07.2014, מתייחס בעיקרו לתיק שהנאשם צירף: ת"פ 24192-03-12. הנאשם מסר כי קשריו עם החברה השולית עמה נהג להתרועע באותו זמן, הם שהובילו לבצע את העבירות מושא התיק הנדון. הלה מסר כי ידע שמעשיו פסולים, אך היה חלש אופי ונגרר, והתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים ולהישמע לגבולות חיצוניים. הנאשם שב וסיפר, כי לאחר תקופה קצרה אך אינטנסיבית של ביצוע עבירות רכוש, הוא חש רגשות אשם כלפי משפחתו ונפגעי העבירה, ולכן פנה לאחיו בבקשה שיסייע לו להתנתק מהחברה השולית בה היה מעורב. מאז פנייתו זו, הנאשם מסר כי לא יצר יותר קשר עם אותה חברה ושינה מאורחות חייו.

31. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע חרטה וצער על ביצוע העבירות, כי הינו בעל מחויבות להימנע מהישנותן וכי ניכר שהוא נמצא בתהליך שיקום ושינה מדרכיו. שירות המבחן מציין, כי נראה שהנאשם ניתק כל קשר עם החברה השולית בה היה מעורב וכי הוא מחויב למערכת הזוגית שבה הוא מצוי, ועובד באופן רציף ומסודר. שירות המבחן מוצא בכך ביטוי לרצונו של הנאשם לנהל אורח חיים נורמטיבי, בו הוא מצליח להתפרנס בכבוד מעמל כפיו. שירות המבחן חוזר ומציין כי ההליכים המשפטיים המתנהלים נגד הנאשם מהווים עבורו גורם מרתיע וכי ניכר שהוא ערך בדיקה עצמית לגבי החלקים הבעייתיים בהתנהלותו, הסיק מסקנות באשר להתנהלותו בעתיד, וכי ההבנה כי הוא מעוניין להיות בן זוג מיטיב לאשתו ובן שלא מבייש את אביו, מנחה אותו ומסייעת לו לכון את דרכיו למוטב.

32. שירות המבחן מתאר כי בהתייחסותו לכך בעבר, התקשה להסביר את הפער בין הצהרותיו של הנאשם, לפיהן הוא מעוניין להיתרם מהטיפול שהוצע לו, לבין מעשיו בפועל ואי הגעתו לקבוצת ההכוון. כיום, סבור שירות המבחן כי הנאשם מעוניין ועשוי להיתרם מטיפול במסגרת השירות, אך בשל מאפייניו האישיותיים מתקשה לבצע זאת באופן קבוצתי, וזקוק להכוונה והדרכה באופן פרטני. בהתאם לאמור, שירות המבחן מוסר כי החל להיפגש עם הנאשם באופן פרטני, כי בשיחות עמו הנאשם משתף באופן כן וגלוי באשר לעמדותיו ולקשייו, וכן באשר למחירים אשר עודנו משלם עקב מעורבותו השולית בעבר. בנוסף, שירות המבחן מוסר כי ניכר שהנאשם החל בתהליך בירור פנימי באשר לאופן התנהלותו ולמאפייניו האישיותיים, וכי הוא תופס את השירות כגורם אשר עשוי לסייע לו בתהליך השינוי בו החל.

33. בסופו של תסקיר, מציין שירות המבחן כי לאור העובדה שמדובר בבחור צעיר אשר משקיע מאמצים רבים לתפקוד תקין, הוא סבור כי עונש בדמות צו של"צ בהיקף של 200 שעות עשוי להוות עונש חינוכי הולם עבור הנאשם. בנוסף, המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם עונשים נלווים בדמות צו מבחן למשך שנה, לצורך חיזוק מאמצי השיקום אשר עושה הנאשם, ומאסר מותנה.

34. מתסקיר שירות המבחן **הרביעי** אשר הוגש בעניינו של הנאשם ביום 15.02.2016, עולה כי מעת ביצוע העבירות בהן הודה, לא נפתחו לנאשם תיקים חדשים, למעט תיק בעבירות אלימות מיום 10.10.2015, כאשר כתב האישום

הוגש נגדו ביום 21.10.2015.

35. שירות המבחן מסר כי הנאשם שמר על קשר עם השירות והגיע לכל הפגישות אליהן זומן, ושיתף בהרחבה אודות מצבו האישי ושילובו בתעסוקה בתחום השיפוצים בבאר שבע ובערד. הנאשם ציין כי שילובו בתעסוקה תורם לו להתרחק מסביבה שאינה מיטיבה עמו, ועצם הדבר מסייע לו בשיקום חייו.

36. לבסוף, שירות המבחן מוסר כי התרשם שהנאשם ממשיך להשקיע מאמצים בשיקומו ובשינוי אורחות חייו, לוקח אחריות על מעורבותו בעבירות ומבטא נכונות לבצע את שעות השל"צ. לפיכך, שירות המבחן חזר על המלצתו הקודמת: הטלת עונשים על הנאשם בדמות צו של"צ בהיקף 200 שעות, צו מבחן למשך שנה ומאסר מותנה.

ה. חוות דעת ממונה על עבודות השירות

37. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות אשר הוגשה בעניינו של הנאשם ביום 16.11.2014, עולה כי הנאשם נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות.

38. לצד זאת, בחוות הדעת נכתב כי הנאשם אמנם מודה בביצוע העבירות, אך מקל ראש ואינו מגלה אחריות. הממונה מוסיפה וכותבת כי הינה "סקפטית מאוד" לגבי מידת התאמתו של הנאשם וכי הרגלי העבודה שלו דלים, כך להערכתה. בנוסף, הממונה כותבת בחוות הדעת כי הנאשם חושש מריצוי תקופת הענישה מאחורי סורג ובריה, ולכן מביע מוטיבציה מילולית לביצוע עבודות השירות.

39. בחוות דעת הממונה העדכנית אשר הוגשה בעניינו של הנאשם ביום 28.02.2016, חוזרת הממונה על התרשמותה הקודמת, כפי שתוארה שפורטה בחוות הדעת מיום 16.11.2014. לצד זאת, גם מהאמור בחוות הדעת עדכנית, עולה כי הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות.

ו. דין והכרעה:

40. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם.

41. אודות "מטרת העל" של תיקון 113 לחוק העונשין, דהיינו הענקת מעמד בכורה לעקרון ההלימה, ניתן ללמוד בראש ובראשונה מלשון סעיף 40ב לחוק העונשין, שם נקבע כהאי לישנא:

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העיקרון המנחה)".

42. בהתאם למצוותו זו של המחוקק וברוח הדברים אשר עמדו מאחורי תיקון 113 לחוק העונשין, גם בפסיקתו של

בית המשפט העליון ניכרת עליונותו של עקרון ההלימה. כך למשל, קבע כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ 1523/10 פלוגית נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (18.04.2012):

"מלשון התיקון ברי (ראו גם דברי ההסבר הצעות חוק הממשלה, תשס"ו, 446-448), כי בגדרי עקרונות הענישה "גמול, הרתעה אישית או כללית, הגנת שלום הציבור ושיקום" ניתנה כאן בכורה לעקרון ההלימות. בדברי ההסבר נאמר, כי: "עקרון-העל, המוצע בסעיף 40ב, הוא עקרון ההלימות, ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ואשם הנאשם לבין חומרת העונש שיושט עליו. יחס זה מבטא את עקרון הגמול".

43. בדומה לדברים אלו, קבע כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 452/14 ניסים דבוש נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (03.04.2014) (להלן: "פרשת דבוש") כך:

"באופן כללי, העיקרון המכונן שבבסיס תיקון 113 לחוק העונשין הוא עיקרון ההלימה בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין העונש שנגזר עליו, והוא זה שנמצא בבסיס המתחם שנקבע לכל מעשה עבירה".

44. יחד עם האמור, עקרון ההלימה אשר ניצב במרכזו של תיקון 113 אינו עומד לבדו, ועל בית המשפט שומה להעניק משקל משמעותי גם לשיקול **שיקום** הנאשם. שיקול זה אף מקבל משנה תוקף עת מדובר בנאשם צעיר המצוי בתהליך של עיצוב חייו הבוגרים כאדם עצמאי (ר' בעניין זה פס' 12 בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן ב**פרשת דבוש**; פס' 6 בפסק דינה של כב' השופטת א' חיות בע"פ 7459/12 **שיבר נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (20.06.2013)).

45. מכל מקום, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

1.1 האם מכלול מעשיו של הנאשם מהווים "אירוע" אחד או "כמה אירועים"?

45. בטרם אפנה לבחון את הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, מידת הפגיעה בהם ומדיניות הענישה הנוהגת, הרי שתחילה עלי להידרש לשאלה האם מכלול העבירות אשר בביצוען הורשע הנאשם, בשני כתבי האישום, מהוות "אירוע אחד" כמשמעותו בסעיף 40ג לחוק העונשין או שמא מדובר ב"כמה אירועים". ככל שאגיע למסקנה כי מדובר ב"אירוע אחד", אקבע מתחם עונש הולם אחד לכלל מעשי הנאשם. במקרה האחר, ככל שיתברר כי עסקינן ב"כמה אירועים" נפרדים, הרי שאקבע מתחם עונש הולם נפרד עבור כל אירוע (ר' סעיף 40ג(א-ב) לחוק העונשין וע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (05.08.2013)).

46. באשר להכרעה בשאלה האם מכלול מעשיו של הנאשם מהווים "אירוע" אחד או "כמה אירועים", יש לציין תחילה, כי נראה שישנה תמימות דעים שהמונח "אירוע" המצוי בסעיף 40ג לחוק העונשין הינו **רחב** יותר מהמונח "מעשה" הקבוע בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד פ**"), וכי

באופן עקרוני "אירוע" אחד יכול לכלול גם "מספר מעשים" (ראו למשל דעתם של כלל שופטי ההרכב בע"פ 4910/13 אהמד בני ג'אבר נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (29.10.2014) (להלן: "עניין ג'אבר"); דברי כב' השופט ע' פוגלמן בע"פ 1605/13 פלוני נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (27.08.2014); וע"פ 3164/14 גיא פן נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (29.06.2015)).

47. על מנת להכריע בסוגיה הנדונה, יש להשתמש ב"מבחן הקשר ההדוק" אשר נקבע (בדעת רוב) בעניין ג'אבר, שם קבעה כב' השופטת ד' ברק-ארז כך:

" בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה"אירוע" תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שיינתן למונח "קשר הדוק" יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות)".

(עוד בעניין מבחן "הקשר ההדוק" אשר אומץ בעניין אהמד בני ג'אבר, ראו ע"פ 2519/14 ענאד אבו קיעאן נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (29.12.2014); ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נגד רמי חג'אמה ואח', (פורסם במאגרים המשפטיים) (30.10.2014); ורע"פ 4760/14 אדוארד קיסלמן ואח' נגד מדינת ישראל, (פורסם במאגרים המשפטיים) (07.05.2015)).

48. בבואי ליישם את מבחן "הקשר ההדוק", הגעתי לכלל מסקנה כי באישומים 1 ו- 2 בת"פ 31560-10-11 יש לראות כאירוע אחד, ואילו בכל יתר האישומים בתיק זה, כמו גם בת"פ 24192-03-12 עצמו, יש לראות כאירוע נפרד העומד בפני עצמו.

49. למסקנתי זו הגעתי נוכח העובדה כי העבירות המיוחסות לנאשם בשני האישומים הראשונים בת"פ 31560-10-11 בוצעו בסמיכות זמנים של ממש זו לזו, במהלך אותו הערב או הלילה, ובסמיכות של מקום, כאשר את העבירות מושא שני האישומים הראשונים מבצע הנאשם באותו הרחוב בעיר אשדוד. מאלה ניתן להסיק, כי מדובר במסכת עבריינית אחת, לה קדם תכנון אחד לבצע את העבירות כמקשה אחת.

50. לעומת זאת, את העבירות אשר מיוחסות לנאשם באישומים 3-4 בת"פ 31560-10-11 ובת"פ 24192-03-12, על אף הדמיון במהותן וטיבן, ביצע הנאשם בפער ניכר של זמנים זו מזו, כאשר בין אישום לאישום מפרידים לכל הפחות מספר ימים, ולעיתים גם פרק זמן של כשבועיים. לא זו בלבד, אלא שהתכנית אשר קדמה לביצוען של העבירות בכל אישום ואישום, הייתה תכנית שונה ונפרדת. זאת ניתן להסיק מהעובדה כי, מעבר לפער בזמנים, העבירות בוצעו ברחובות שונים בעיר אשדוד ובבאר שבע. כך גם, לעומת העבירות המיוחסות לנאשם באישומים 1-2, כמו גם העבירות המיוחסות לו בת"פ 24192-03-12, אותן הוא ביצע לבדו, הרי שאת העבירות המיוחסות לו באישום 3 הוא ביצע ביחד עם אחר, ואת העבירות המיוחסות לו באישום 4 הוא ביצע ביחד עם אחרים. מכל אלה, כאמור, באתי לכלל מסקנה כי לכל אישום קדמה תכנית עבריינית נפרדת ומובחנת, וכי אין בין העבירות "קשר הדוק" אשר יצדיק קביעתו של מתחם עונש הולם כולל אחד לכלל העבירות. משכך, כפי שכבר ציינתי, יש לקבוע מתחם עונש הולם

עמוד 10

נפרד עבור ת"פ 24192-03-12, עבור האישום השלישי, ועבור האישום הרביעי בת"פ 31560-10-11. לעומת זאת, לאישומים 1-2 בתיק זה יקבע מתחם עונש הולם כולל אחד.

51. בשאלה האם יש לגזור על הנאשם עונש אחד כולל, או עונש נפרד בגין כל אירוע, אדון בהרחבה בהמשך.

52. לבסוף, מצאתי לנכון לציין, מבלי להרחיב הדיבור על כך, כי לאור המתואר בכתבי האישום, כל "אירוע" מכיל בתוכו מספר "מעשים" אשר ביצע הנאשם, כמשמעותם בסעיף 186 לחסד"פ (באשר לנפקות הקביעה בשאלה האם כל "אירוע" מכיל מספר "מעשים" או "מעשה" אחד בלבד, ראו למשל פסקאות 8-9 בפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז **בעניין ג'אבר**). שכן, כל עבירה בה הואשם הנאשם בכתבי האישום, יוחסה לו בגין מעשה נפרד ועצמאי אשר הוא ביצע, כך שלמעשה הקושי המתעורר לנוכח מצוותו של המחוקק בסעיף 186 לחסד"פ, אינו קיים במקרה זה.

ז. קביעת מתחם העונש ההולם

53. כפי שצוין זה מכבר, בהתאם לאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

1.ז. הערכים החברתיים המוגנים ומידת הפגיעה בהם:

54. בעצם ביצוע המעשים בהם הורשע הנאשם, הוא הביא לפגיעה כלכלית בבעלי הרכבים, כאשר הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו הינם שמירה לא רק על קניינו אלא גם על פרטיותו ותחושת ביטחונו של הפרט, תוך שלא ניתן אף להקל ראש בתחושת האימה, אוזלת היד, הפגיעה בביטחון האישי ובפרטיות אותן חשו נפגעי העבירות, עת גילו כי זר פרץ לרכבם וחמד רכושם. בנוסף, מעבר לפגיעה בפרט שרכשו נגזל, המדובר בעבירות הגורמות לפגיעה קשה גם בכלכלת המדינה והציבור כולו, בדרך של ייקור פוליסות הביטוח עקב ריבוי תביעות.

55. אל לה לחברה תקינה לאפשר פגיעה ברכושו של הפרט, ובזכותו לקניין, זכות אשר הוכרה כחוקתית. בעניין זה, מצאתי לנכון להביא את דבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה בדנ"פ 2334/09 **פרי ואח' נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (23.05.2011):

"האיסור על גניבה הוא מאן האיסורים הבסיסיים שהדין הפלילי מטיל על האדם ועוד מימיו מימה. איסור זה מ קורבנה הגנה על זכות הקניין, המוחזקת כזכות חוקתית של הפרט. ההגנה על רכוש הפרט חיונית לקיום ושלד חברתי תקין, והיא הניצבת בליבה של עבירות הגניבה. אכן, "הערך המוגן על ידי עבירות הגניבה הוא שמירת רכוש הזולת".

56. ונראה כי הדברים אף נכונים ביתר שאת, עת מדובר בעבירות רכוש המבוצעות בקשר לרכב. לנוכח תפוצתה הרחבה ושכיחותה של התופעה, נראה שלא בכדי בחר המחוקק לייחד סימן (תת-פרק) שלם בחוק העונשין אשר

יעסוק בעבירות בקשר לרכב (סימן ה' 1 בפרק י"א). בדברי ההסבר לתיקון מס' 32 לחוק העונשין, במסגרתו הוסף סימן זה, נכתב כי (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 32), התש"ן-1989, ה"ח 1959, 26):

**"כליהרכבהמובניםדומהמאדלבייתושלהאדם.
הואמשמשגםאמצעינתנועהוכליעבודהלהרכבהמאד אנשים.
במובניםרביםהרכבהואשלוחתביתושלהפרט".**

57. כאמור, רכבו של האדם משמש אותו למגוון שימושים, ואין לראות בו כאמצעי תחבורה גרידא, אלא כשלוחה של ביתו מבצרו של האדם. כשם שאין לסבול התפרצות ופגיעה קניינית בביתו של האדם, כך גם בית המשפט יגלה אפס סובלנות וינהג ביד קשה כלפי החודרים והפוגעים ברכבו של הפרט. לא בכדי שב בית המשפט העליון והדגיש כי העבירות בקשר לרכב מסיבות נזק ליחיד ולחברה כולה, פוגעות ברכושו של הקורבן ובתחושת הביטחון שלו. כך גם, הדגישה פסיקתו של בית המשפט העליון את הצורך להילחם בעבירות נפוצות אלה, שממדיהן מדאיגים. לא אחת נפסק כי על בית המשפט לתת יד לעקירת התופעה מן השורש ולהגיב עליה באמצעות ענישה ההולמת את חומרתה (לעניין זה ראו: רע"פ 2730/93 **לזימי נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (23.06.1993); ע"פ 197/91 **אבו חייליק נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (02.12.1991); ע"פ 8831/08 **מדינת ישראל נגד אלשחרה**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (30.06.2010); רע"פ 9992/06 **וקנין נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (07.11.2007); רע"פ 1200/11 **יעקובוב נגד מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים) (14.02.2011)).

58. על חומרתן היתרה של העבירות בהן הורשע הנאשם, יכולים להעיד גם העונשים אשר נקבעו בצדן. כך למשל, בצד העבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב (הנאשם הורשע בשתי עבירות כאלה), קבוע עונש מקסימאלי של שבע שנות מאסר; העונש המרבי בגין עבירה של חבלה במזיד ברכב (הנאשם הורשע בשלוש עבירות כאלה) ובגין עבירה של שימוש ברכב ללא רשות, לפי סעיף 413ג סיפא לחוק העונשין, הוא חמש שנות מאסר.

59. אשר לת"פ 31560-10-11, הנאשם ביצע את המעשים המיוחסים לו בכלל האישומים בשעת לילה מאוחרת, מה שעלול להגביר את תחושת החרדה והאימה אשר חשו בעלי הרכבים עת גילו כי רכבם נפרץ וניזק. אשר לנזק שנגרם לרכבים עצמם, הנאשם שבר סטרטר; חלון משולש אחורי וגרם נזק למערכת האזעקה; שבר חלון וגרם נזק למערכת ההצתה. המאשימה לא פירטה בכתב האישום את סכום גובה הנזק המדויק אשר נגרם בכל אישום, אך מדובר בחלקים אשר עלות תיקונם אינה מבוטלת, גם אם לא גבוהה במיוחד. באחת הפעמים, הנאשם גנב מצבר. שוב, גובה הנזק לא צוין בכתב האישום, אך גם כאן מדובר בסכום שאינו גבוה במיוחד, אך גם לא זעום.

60. בכל הנוגע לת"פ 24192-03-12, הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בשעת יום, וגנב מהרכב רדיו דיסק. גם כאן, לא צוין מה מחירו של הרכוש שנגנב. למעט הרדיו דיסק, הנאשם לא גנב רכוש נוסף.

61. לאור האמור, הריני לקבוע כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים, בשני כתבי האישום, מצויה **ברף הבינוני-נמוך**.

2. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות - סעיף 40ט(א) לחוק העונשין:

62. במסגרת בחינתי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות המיוחסות לנאשם, כמצוותו של סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, מצאתי לנכון ליתן את דעתי לשיקולים הבאים:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה** - מן העובדות המפורטות בכתבי האישום, קשה ללמוד אודות טיב התכנון אשר ביצע הנאשם, אם בכלל, עובר לביצוע העבירות. המאשימה אף לא ביקשה להביא ראיות לכך בשלב הטיעונים לעונש (ראו סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין). יחד עם זאת, מהמתואר בשני כתבי האישום, **לא נראה כי המדובר באירועים ספונטניים גרידא**. כך, בת"פ 31560-10-11 בוצעו העבירות בשעת לילה מאוחרת, הרחק ממקום מגוריו של הנאשם, וספק רב אם אך במקרה הנאשם נקלע למקום, ושם גמלה בליבו ההחלטה לבצע את העבירות. כך גם, באישום הרביעי, כפי שמתואר בכתב האישום המתוקן, הניע הנאשם את הרכב באמצעות שני ברזלים. יש להניח כי הנאשם הצטייד בברזלים אלו מבעוד מועד, מה שיש בו כדי ללמד על תכנון מוקדם במידה כזו או אחרת. בת"פ 24192-03-12, גנב הנאשם מתוך הרכב מכשיר רדיו דיסק. לנוכח טיב הרכוש שנגנב, לדידי, הנאשם ידע מראש מה הוא מחפש בתוך הרכב ומה ברצונו לגנוב. אמנם, לא ניתן לעמוד על טיבו של התכנון המוקדם במקרה זה, אך נדמה כי הוא קיים במידה כזו או אחרת.

ב. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה** - הנאשם הביא במעשיו לנזקים של ממש. כפי שכבר ציינתי לעיל, אמנם שווי הרכוש שניזוק ונגנב לא פורט בשני כתבי האישום, אך ברי כי מדובר בנזקים וברכוש ששווים לא מבוטל. כמו כן, לא הונחה בפני כל אינדיקציה לכך שהנאשם השיב או פיצה את המתלוננים בכל דרך שהיא.

ג. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה** - באישום הרביעי בכתב האישום המתוקן בת"פ 31560-10-11, מתואר כי הנאשם נסע עם הרכב מהמקום, ונטש אותו רק לאחר שהבחין במחסום משטרה. בנקל ניתן לשער כי אלמלא אותו מחסום משטרה, הנאשם לא היה נוטש את הרכב אלא ממשיך בנסיעה, ואז גם צפוי היה להיגרם נזק אף גדול יותר מזה שנגרם.

63. לבד משלוש נסיבות אלו, לא מצאתי כי ישנן נסיבות נוספות, מאלו המצוינות בסעיף 40ט(א) לחוק העונשין, אשר מתקיימות בעניינו של הנאשם, ואשר יש בהן כדי להביא להחמרה או להקלה בעונש.

3. מדיניות הענישה הנוהגת:

64. כזכור, בכל אישום בת"פ 31560-10-11 ובת"פ 24192-03-12 הורשע הנאשם במגוון שילובים בין שתי עבירות בקשר לרכב. מסקירת הפסיקה הרלוונטית עולה, כי ברוב המקרים של המקרים בהם נאשמים ביצעו מעשים דומים לאלו שביצע הנאשם שבפניי, נקבעו מתחמי ענישה אשר הרף התחתון שלהם הינו מאסר בפועל אשר יכול שירוצה בעבודות שירות. מטבע הדברים, מתחמי העונש ההולם כמו גם העונשים עצמם, תלויים בכל מקרה ומקרה בהיקפי הנזק, בנסיבות ביצוע העבירה הקונקרטית, בנסיבותיו האישיות של הנאשם, בהישנותה של העבירה, במאפייניהם האישיים של הקורבנות (קשישים, מוגבלים וכיוצ"ב), בהמלצות שירות המבחן ועוד.

65. להלן מספר גזרי הדין שיש בהם כדי ללמדנו אודות מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של פריצה לרכב בכוונה

לגנוב, פריצה לרכב וגניבה מרכב:

א. ברע"פ 4338/15 **פראג'י כהן נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (23.06.2015) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וגניבה מרכב, בכך שניפץ חלון רכב, התפרץ לתוכו וגנב ממנו תיק ובו כרטיס אשראי, מסמכים ו- 400 ₪. בית משפט השלום קבע כי **מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה הנדון נע בין 4 ל- 12 חודשי מאסר בפועל. לבסוף, בית משפט השלום גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל**, והפעיל שני מאסרים מותנים אשר היו תלויים נגדו, חלק מהם במצטבר וחלק מהם בחופף, כך שבסך הכל נגזר על הנאשם לרצות עונש מאסר למשך 12 חודשים. **לצד עונש מאסר זה, הושתו עליו גם עונשים של מאסר מותנה ופיצוי בסך 1,000 ₪**. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי, כמו גם בקשת רשות הערעור שהגיש לבית המשפט העליון, נדחו.

ב. ברע"פ 5313/12 **שווקי ראיף נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (11.07.2012) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של התפרצות לרכב בכוונה לגנוב, בכך שפרץ לרכב, פתח את תא הכפפות, ונמלט. בית משפט השלום השית על הנאשם עונשים של מאסר מותנה וקנס בסך 1,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, והשית על הנאשם **6 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור אשר הגיש הנאשם, והותיר את העונש על כנו.

ג. בעפ"ג (מחוזי חיפה) 20738-08-14 **מדינת ישראל נגד אבו חאטום**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (27.08.2014) - דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בשני כתבי אישום. כפי שתואר בכתב האישום הראשון, הנאשם פרץ לרכב חונה ברחוב, בכך שהשליך אבן, ניפץ את שמש הרכב האחורית מימית, השחיל בפתח שנוצצת פלגגופו העליון וגנב מהרכב תיק שהכיל מגבת ומסמכים אישיים ומעיל של בעלת הרכב. בגין אלה הורשע הנאשם בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וגניבה מרכב. על פי עובדות כתב האישום השני, הנאשם פרץ לרכב שחנה ברחוב, שוב פעם באמצעות ניפוח שמש הרכב, והכניס את פלג גופו העליון לתוכו. אולם, עוברי אורח הבריחו את הנאשם בטרם הספיק לגנוב דבר מה. בגין אלה, הנאשם הורשע בעבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב. בגין שני התיקים, בית משפט השלום גזר על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה והתחייבות. **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין 6 חודשי מאסר לבין שנת מאסר אחת, בגין כל אחד מהאירועים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המדינה, והשית על הנאשם 12 חודשי מאסר, תוך שימת לב לכלל אי מיצוי הדין של ערכאות הערעור.**

ד. בת"פ (שלום באר שבע) 8083-07-15 **מדינת ישראל נגד ציון שאול**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (01.09.2015) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וגניבה מרכב. כפי שתואר בכתב האישום, הנאשם התפרץ לרכב בכך שפירק את שמש החלון של דלת הזזה, נכנס לתוך הרכב וגנב מתוכו ארגז כלי עבודה ובו כלי עבודה שונים, מכשיר רדיו דיסק וכסף מזומן בסך 300 ₪. בית המשפט ציין כי הסדר הטיעון נוטה מעט לקולא, אך החליט לכבדו והשית על הנאשם **4 חודשי מאסר בפועל, שני מאסרים מותנים וקנס בסך**

1,000 ₪.

ה. בת"פ (שלום רמלה) 51619-03-14 **משטרת ישראל תביעות - שלוחת רמלה נגד מנטלוט**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (09.06.2015) - דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של פריצה לרכב וגניבה, בכך שפרץ לרכבה של המלחמתית לונגטובכך שניפץ את חלון הדלת הימנית-קדמית של הרכב וגנב מהרכב 500 ₪ במזומן וכן מכשיר טלפון. **בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין שנת מאסר אחת. לבסוף, הושת על הנאשם עונש של חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי בסך 1,500 ₪ והפעלת התחייבות על סך 3,000 ₪.**

ו. בת"פ (שלום קרית גת) 42660-09-12 **מדינת ישראל נגד גמבולי**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (12.03.2014) - דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב, פריצה לרכב, גניבה מרכב וחבלה במזיד לרכב (שתי עבירות). כפי הנטען באישום הראשון, הנאשם פרץ לרכב בכך ששבר את שמשו, ביחד עם אחר, וגנב מתוכו מערכת מוזיקה. כפי הנטען באישום השני, הנאשם פרץ לרכב לאחר ששבר את שמשו הדלת השמאלית. **בית המשפט מצא לנכון לכבד את הסדר הטיעון אשר גובש בין הצדדים, והשית על הנאשם עונשים בדמות מאסר מותנה, קנס בסך 500 ₪, פיצוי בסך 500 ₪ וחתימה על התחייבות.**

ז. בת"פ (שלום ירושלים) 56919-03-14 **מדינת ישראל נגד שלודי**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (31.12.2014) - דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וגניבה מרכב, בכך שהתפרץ לרכב, ובהיותו ברכב חטיב מזוודת הטיה שם וגנב מתוכה מכשיר אייפוד. לאחר מכן, פתח הנאשם את דלת המטען של הרכב, חטט בתא המטען וסגר אותו. **בית המשפט קבע כי מתחם העונש במקרה הנדון נע בין מאסר בפועל לתקופה קצרה ואשר יכול שירוצה בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר. לבסוף, בית המשפט השית על הנאשם עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג וברח ושני מאסרים מותנים.**

ח. בת"פ (שלום פתח תקווה) 6706-01-13 **מדינת ישראל נגד לוסין מגארי**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (10.11.2014) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע בעבירה של התפרצות לרכב וגניבה מרכב, בכך שהתפרץ לרכב, בכך שניפץ את חלון המושלשה קבוע מצד ימין, פתח את הדלת, נכנס אל הרכב וגנב מתוכו משק פישמש, מכשיר ג'י.פי.אס ומערכת שמע. **בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר. בסופו של דבר, בית המשפט גזר על הנאשם עונש מאסר למשך 4 חודשים לריצוי מאחורי סורג וברח, שני מאסרים מותנים, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי בסך 3,500 ₪.**

66. אשר לעבירות של חבלה במזיד לרכב, כמו במקרה שבפניי, גם בפסיקה אנו רואים כי בדרך כלל עבירות אלו נלוות לעבירות נוספות הקשורות ברכב (כגון פריצה לרכב או פריצה לרכב בכוונה לגנוב). אשר למדיניות הענישה בעבירה זו, סקירת הפסיקה הנוהגת מעלה כי על דרך הכלל מושתים על הנאשמים עונשי מאסר בפועל למספר חודשים, לעיתים לריצוי בעבודות שירות ולעיתים לריצוי מאחורי סורג וברח, כאשר ברי כי מידת העונש וסוגו תלויים, בין היתר,

בחומרתן של נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיו האישיות של הנאשם וכיוצ"ב (ראה למשל, ת"פ (שלום רחובות) 47403-12-12 **מדינת ישראל נגד מדהלה**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (14.05.2014); ת"פ (שלום רחובות) 47599-03-14 **מדינת ישראל נגד אנדריי דוברופילה**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (19.05.2014); ת"פ (שלום תל אביב יפו) 38768-01-12 **מדינת ישראל נגד מוסא חמדאן**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (30.12.2013); ת"פ (שלום ראשון לציון) 40832-02-13 **מדינת ישראל נגד עמיחי שפק**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (04.03.2013)). יצוין, כי נדמה שמדיניות ענישה כגון דא, אף עולה בקנה אחד עם כוונת המחוקק, אשר כפי שהוזכר זה מכבר, בחר לקבוע לצד עבירת החבלה במזיד ברכב עונש מרבי של חמש שנות מאסר.

67. בכל הנוגע לעבירה של שימוש ברכב ללא רשות, סקירת הפסיקה מלמדת כי מקום בו מדובר בנאשמים אשר הורשעו בעבירה זו בלבד ובהיעדר נסיבות חריגות, מושתים בדרך כלל עונשים בדמות מאסרים מותנים, לצד ענישה נלווית. אולם, מקום בו עבירה זו נלווית לעבירה נוספת הקשורה ברכב, כמו במקרה שבפניי, על דרך הכלל מושתים על הנאשמים עונשי מאסר בפועל למשך מספר חודשים, ולו לריצוי בעבודות שירות (ברי, כי יש לשים לב להבדל בין החלופות הקבועות בסעיף 413 לחוק העונשין, כאשר הנאשם שבפניי הורשע בחלופה החמורה יותר, שבצידה עונש מרבי של חמש שנות מאסר). כך למשל:

א. בעפ"ג (מחוזי תל אביב יפו) 10775-12-15 **רמי אפיניש נגד מדינת ישראל**, (טרם פורסם) (09.03.2016) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות (לפי סעיף 413 **רישא** לחוק העונשין) וחבלה במזיד ברכב. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשם התפרץ לרכב אשר היה נעול וניסר את ידית ההילוכים. בהמשך, הנאשם הניע את הרכב באמצעות מפתח 'ספיר' שהחזיק המתלונן בתא הכפפות, ונסע מהמקום עד שנעצר לביקורת בהמשך הדרך. בית משפט השלום קבע כי **מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר**, וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל ושני מאסרים מותנים. במסגרת הערעור שהגיש הנאשם, הוסכם בין הצדדים כי עונש המאסר שהוטל על הנאשם, יופחת לשישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

ב. בת"פ (שלום ראשון לציון) 26227-08-13 **מדינת ישראל נגד אלכסי בלוב ואח'**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (29.06.2015) - דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות (לפי סעיף 413 **רישא** לחוק העונשין), בכך שהשתמש באופנוע גנוב, ביחד עם אחר, והעביר את האופנוע ממקום למקום ונטש אותו בסמוך. בית המשפט אימץ את הסדר הטיעון אשר גובש בין הצדדים, והשית על הנאשם עונשים בדמות **שני מאסרים מותנים, התחייבות ופסילת רישיון**.

ג. בת"פ (שלום כפר סבא) 15402-09-11 **מדינת ישראל נגד דוד שאבי**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (23.12.2014) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות (לפי סעיף 413 **סיפא** לחוק העונשין), בכך שהשתמש, ביחד עם אחר, במשאית (מערבל בטון) ללא רשות הבעלים (הנאשם גם לא נשמע להוראות שוטר, אך העבירה של הפרעה לשוטר נמחקה מכתב האישום המתוקן). בית המשפט קבע כי במקרה הנדון **נע מתחם העונש ההולם בין מאסר מותנה לבין שישה חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם **מאסר מותנה והתחייבות**.

ד. בת"פ (שלום עכו) 4342-09-09 **מדינת ישראל נגד מחמוד חריב**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (13.03.2013) - דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה אחת של שימוש ברכב ללא רשות בצוותא חדא. כפי שתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשם ביחד עם אחר קטין, השתמש בקטנוע ללא רשות, בכך שהניעו ונסע מהמקום. בית המשפט מצא לנכון לכבד את הסדר הטיעון אשר גובש בין הצדדים, והשית על הנאשם **מאסר מותנה ופיצוי בסך 600 ₪**.

ה. בת"פ (שלום תל אביב יפו) 18428-07-11 **מדינת ישראל נגד חסן עיוטי**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (05.12.2014) - דובר בנאשם, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות (לפי סעיף 413ג **רישא** לחוק העונשין), בכך שהשתמש ללא רשות ברכב שנמסר לו לתיקון. בית המשפט מצא לאמץ את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, והשית על הנאשם **מאסר מותנה, התחייבות ושליטת רישיון**.

68. לאחר סקירת הפסיקה הנוהגת, זה המקום להזכיר כי בהתאם לאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, "מדיניות הענישה" הנוהגת הינו **אך שיקול אחד** מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (25.06.2013)).

69. לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע המעשה ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, ובשים לב לחלופות השונות שבהן הורשע הנאשם באישומים השונים, הריני לקבוע מתחמי עונש הולם כדלקמן:

· בגין מכלול המעשים המיוחסים לנאשם **באישום הראשון והשני** בת"פ 31560-01-11 (כזכור, נקבע על ידי כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד עבור שני אישומים אלו), ינוע מתחם העונש ההולם בין 6 חודשי מאסר, שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

· בגין המעשים המיוחסים לנאשם באישום **השלישי** בת"פ 31560-01-11, ינוע מתחם העונש ההולם בין מספר בודד של חודשי מאסר בפועל, שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

· בגין המעשים המיוחסים לנאשם באישום **הרביעי** בת"פ 31560-01-11, ינוע מתחם העונש ההולם בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

· בגין המעשים המיוחסים לנאשם בת"פ 24192-03-12, ינוע מתחם העונש ההולם בין 4 חודשי מאסר בפועל, שיכול שירוצו בעבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

יצוין כי לא התעלמתי אף מהפסיקה אשר הוגשה על ידי בא כוח המאשימה, אך זאת בשים לב לכך כי **בעפ"ג 38638-02-12** דובר בנאשם שבנוסף לעבירות בקשר לרכב הואשם גם בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק; בת"פ 51338-01-12 דובר בנאשם, מכור לסמים, בעל עבר פלילי מכביד אשר ביצע את המיוחס לו בשעה שהיו תלויים נגדו שני מאסרים מותנים; **ברע"פ 6257/11** דובר בנאשם שבית המשפט הפנה אותו לממונה על עבודות השירות, אך זה לא

התייצב; וברע"פ 1200/11 דובר בנאשם אשר ביצע את העבירות בשעה שהיה תלוי נגדו מאסר מותנה.

ברי כי אין דין מקרים אלה כדין המקרה שבפניי.

ח. גזירת העונש המתאים לנאשם

70. לאחר שקבעתי את מתחמי הענישה שלעיל, הרי שלאור סעיף 40(ג) לחוק העונשין, שומה על בית המשפט להחליט האם יש להשית על הנאשם עונש נפרד בגין כל אירוע, או עונש כולל אחד בגין מכלול האירועים.

71. סעיף 40(ג) לחוק העונשין האמור, קובע כי לצורך הכרעה בשאלה זו, יש להתחשב, בין היתר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, ולשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם נגזר על הנאשם עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

72. בנוסף לשיקולים המפורטים בסעיף 40(ג) לחוק העונשין, ועוד בטרם תיקון 113, קבע בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין את השיקולים שצריכים להנחות את בתי המשפט בבואם לקבוע האם יש להטיל עונש אחד כולל בגין כלל העבירות או עונש נפרד בגין כל עבירה ועבירה. כך למשל, בע"פ 6867/06 **בוטרוס עזאם נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (12.10.2008), סקרה כבוד השופטת ע' ארבל את הפסיקה ואת הלכות בית המשפט העליון בעניין זה, וקבעה כי אחד המבחנים לצורך הכרעה בשאלה זו הוא:

"המבחן השני עוסק במהות האינטרס הנפגע. מבחן זה מדגיש את המימד המהותי- מוסרי של העבירה בניסיון להתחקות אחר הנזקים שנגרמו בעטיה ולאחר את הערך המוגן שפגע בו העברין במעשיו...".

73. עוד ציינה כבוד השופטת ע' ארבל, כי מבחנים אלו לא מספקים כלים להכרעה ברורה וחד משמעית, וכי יש לשקול את המבחנים הללו במצטבר תוך חתירה לפתרון המתיישב עם השכל הישר וההיגיון. כך גם, נקבע כי המשקל שיש ליתן לכל אחד מהמבחנים הוא פועל יוצא של טיב העבירה, נסיבות ביצועה ונתונים נוספים.

74. בבואי ליישם את העקרונות האמורים על המקרה שבפניי, נתתי דעתי לעובדה כי כלל העבירות בוצעו במשך תקופה שאינה ארוכה, באופן יחסי, לכך שמדובר בעבירות אשר דומות באופיין ובטיבן, כאשר בעצם ביצועה של כל עבירה, פגע הנאשם בערכים מוגנים דומים. לאור אלה, באתי לכלל מסקנה כי מן הראוי להשית על הנאשם עונש אחד כולל בגין מכלול האירועים המיוחסים לו. כמו כן, סבורתני כי באמצעות השתת עונש כולל אחד, יבואו לידי ביטוי בצורה נאותה יותר עקרון ההלימה והמידתיות.

ח.1 חריגה ממתחם העונש ההולם

75. סעיף 40(א) לחוק העונשין קובע כי מקום בו מצא בית המשפט כי **"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"**, רשאי הוא לסטות ממתחם העונש אשר נקבע ולגזור על הנאשם עונש החורג לקולא מאותו מתחם.

76. בעניינינו, מצאתי כי יש מקום להשית על הנאשם עונש החורג לקולא ממתחם הענישה אשר קבעתי לעיל.

77. למסקנתי זו, הגעתי לאחר שנתתי דעתי **להליך השיקומי שבעיצומו מצוי הנאשם**. במסגרת זו, הענקתי משקל ניכר להתרשמותו של שירות המבחן, אשר חזר מספר פעמים וציין כי הנאשם ניתק כל קשר עם החברה העבריינית בה היה מעורה, וכיום הוא מחויב למערכת הזוגית ועובד באופן רציף ומסודר, וכי יש בכך כדי לבטא את כוונותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי ולהתפרנס בכבוד מעמל כפיו.

78. עוד מסר שירות המבחן, כי הנאשם החל להיפגש עם השירות באופן פרטני, תוך שהגיע לכל הפגישות כנדרש ושמר על קשר רציף עם השירות. בשיחות עצמן, כך נרשם בתסקיר, הנאשם משתף באופן כן וגלוי באשר לעמדותיו ולקשייו, וכן באשר למחירים אשר עודנו משלם עקב מעורבותו השולית בעבר. בנוסף, שירות המבחן מסר כי ניכר שהנאשם החל בתהליך בירור פנימי באשר לאופן התנהלותו ולמאפייניו האישיותיים, וכי הוא תופס את השירות כגורם אשר עשוי לסייע לו בתהליך השינוי בו החל. לאור כל אלה, לא בכדי התרשם שירות המבחן מכך שהנאשם ממשיך להשקיע מאמצים בשיקומו ובשינוי אורחות חייו. לאלה אף ניתן להוסיף את העובדה כי הנאשם אף זוכה למעטפת תומכת מצד בני משפחתו, אשר מסייעת לו בהליך השיקום.

79. אם לא די בכל אלה, הרי שלאור לשונו של סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, אין הכרח כי הנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים כדי לקבוע כי אותו נאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד.

80. ראו לעניין זה: רע"פ 1441/14 **חמיס נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (09.12.2014), שם מצא בית המשפט העליון לנכון לחרוג ממתחם העונש אשר נקבע בעניינו של נאשם שהורשע בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין בשל שיקולי שיקום. במקרה הנדון, לא דובר בנאשם אשר עבר הליך שיקומי "מוסדי" כלשהו אולם, כב' השופט ס' ג'ובראן מצא כי אין מניעה לחרוג ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום, שבאו לביטוי בהיותו של הנאשם סוחר אומן אשר מקיים עסקים מסחריים תקינים עם סוחרים ישראלים, ובעובדה כי מאז ביצוע העבירה בה הורשע, לא שב הנאשם לבצע עבירות נוספות ולימים אף קיבל היתר כניסה לישראל.

81. כך גם, בע"פ 5341/13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (08.12.2013), דחה בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה והותיר על כנו את העונש אשר הוטל על הנאשם בבית המשפט המחוזי, ואשר חרג ממתחם הענישה הנוהג בשל שיקולי השיקום אשר התקיימו בעניינו שבאו לידי ביטוי בחלוף הזמן מאז בוצעה העבירה, בעובדה כי הנאשם הספיק לרצות בינתיים מאסר ממושך בגין עבירה אחרת בה הורשע, וכי מאז שחרורו מבית הסוהר ניהל הנאשם חיים נורמטיביים, שכללו יציבות תעסוקתית והימנעותו מלהסתבך בפלילים. בית המשפט מצא באלה שיקולי שיקום המצדיקים חריגה לקולא ממתחם הענישה הנוהג וזאת חרף העובדה כי הנאשם לא עבר כל הליך שיקומי במוסד טיפולי כלשהו.

82. בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 **גרניק נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (20.11.2013), בחר בית המשפט המחוזי לקבל את ערעורו של הנאשם, ולחרוג ממתחם העונש ההולם אשר קבע בית משפט השלום (ואשר מקובל היה על בית המשפט המחוזי), וזאת משיקולי שיקום. במקרה הנדון, שיקומו של

הנאשם בא לידי ביטוי, בין היתר, בדרך התנהלותו בשנים האחרונות, בכל שנדמה היה כי הוא עולה על דרך המלך על ידי ניתוק קשריו עם העולם העברייני, בבדיקות השתן הנקיות שמסר ובכך שלא נפתחו בעניינו תיקים פליליים חדשים.

83. במקרה שבפניי, מדובר בנאשם אשר ביצע את העבירות המיוחסות לו **בשנת 2011, לפני כחמש וחצי שנים**. במשך פרק הזמן הארוך מאוד שחלף מאז ביצוע העבירות ועד היום, הנאשם שב לנהל אורח חיים נורמטיבי, כאשר הוא מפרנס את עצמו מעמל כפיו בלבד, תוך התנתקותו מהחברה השולית אשר בזמנו הביאוהו לבצע את העבירות בהן הורשע. כפועל יוצא מכך, הנאשם לא הורשע מאז בעבירה אחרת כלשהי.

84. לידי, בכל האמור יש די והותר כדי לחרוג לקולא ממתחמי הענישה אשר נקבעו, אולם לא אעצור כאן את הילוכי, ואציין כי בענייניו, מדובר בנאשם "**בגיר צעיר**" אשר ביצע את העבירות מושא כתבי האישום עת היה בן כ- 19 בלבד. כיום הנאשם בן 23. לידי, הגם שלא מדובר במי שביצע את העבירות המיוחסות לו בהיותו קטין, הרי שמדובר במי שמהותית, יכול בהחלט להימנות עם הקבוצה שיוחדה בפסיקה כקבוצת ה"**בגירים הצעירים**". אמנם, אין לקבוע כי בגזירת עונשם של הנמנים עם קבוצה זו יש לשקול שיקולים זהים לאלו של קטינים, ואולם על בית המשפט בגזרו את עונשו של "בגיר צעיר" לייחס לגילו משקל משמעותי. במסגרת זו על בית המשפט לשקול בין היתר, את קרבתו לגיל 18 בעת ביצוע העבירה, ואת הקושי הכרוך בנשיאת מאסר הנובע בעיקר מהמאפיינים ההתפתחותיים והקוגניטיביים בגיל זה, ואת השפעתה של הרשעה על שיקומו ומצבו הנפשי - כאשר מחקרים רבים הראו כי הנזק הפסיכולוגי שגורם עונש מאסר על קבוצת ה**בגירים הצעירים** חמור מהשפעתו על בגירים מעל גיל 25, ודומה בהרבה להשפעתו על קטינים (בעניין זה ראו ע"פ 4605/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (25.02.2014); וע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) (25.06.2013)).

85. לאור כל האמור, וכפי שצינתי זה מכבר, מצאתי כי עונש של הנאשם צריך **לחרוג לקולא** ממתחמי הענישה אשר קבעתי לעיל.

ח.2 נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

86. אף שקבעתי, כי בעניינו של הנאשם יש מקום לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, עדיין עומדת השאלה מהו העונש המתאים לנאשם. לשם כך, כמצוות המחוקק בסעיף 40^א לחוק העונשין, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו, נתתי דעתי לשיקולים **לקולא** הבאים:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו** - כפי שפירטתי לעיל, בשל גילו הצעיר של הנאשם, הרי שעונש מאסר עלול לפגוע בו ברמה קשה, בוודאי בהשוואה לנאשמים מבוגרים.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב** - הנאשם הודה ונטל אחריות מלאה למעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן, ניכר כי הנאשם הפנים את חומרתם והשלכותיהם של מעשיו. כפי שפורט בהרחבה, הנאשם מצוי בהליך שיקומי, כאשר הוא מגיע לשיחות פרטניות במסגרת שירות המבחן. במשך כל השנים מאז ביצוע העבירות בהן הורשע, הנאשם

מקפיד לנהל אורח חיים נורמטיבי, מפרנס את עצמו ונמנע מביצוע של עבירות רכוש נוספות.

ג. **חלופת הזמן מעת ביצוע העבירה** - העבירות בוצעו על ידי הנאשם בחודשים אוגוסט וספטמבר 2011. דהיינו, לפני **למעלה מחמש שנים**. אף שציינתי זה מכבר, כי לא אחת נדחו הדיונים מסיבות כאלה ואחרות הקשורות בנאשם עצמו, הרי שעדיין לא יכול להיות חולק כי מדובר בפרק זמן ארוך, במהלכו סבל הנאשם, אף אם לא באשמתן של רשויות המשטרה והתביעה, מעינוי דין מתמשך.

ד. **עברו הפלילי של הנאשם** - בין יתר שיקוליי, הבאתי בחשבון את העובדה כי לנאשם עבר פלילי שאיננו מכביד, כאשר לחובתו רישום פלילי הכולל רישום אחד לפיו זה נמצא אשם בשנת 2012 בבית משפט לנוער בעבירות של גניבה והתפרצות, וההליך בעניינו נגמר ללא הרשעה.

ה. **נסיבות חייו הקשות של הנאשם** - במסגרת מכלול שיקוליי, לא התעלמתי גם מנסיבות חייו הלא פשוטות של הנאשם (כפי שאלו פורטו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו), אשר לדעתי היה בהם כדי להשפיע במידה כזו או אחרת ולהביאו לביצוע העבירות.

עוד נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם שהה פרק זמן שאיננו מבוטל במעצר מאחורי סורג ובריא, ותקופה ארוכה נוספת ב"מעצר בית" מלא וב"מעצר בית" לילי. ברי כי המעצר אינו "מקדמה על חשבון העונש", אך סבורתי, כי לנוכח גילו הצעיר של הנאשם, היה במעצר זה כדי להעביר לו את המסר הנדרש ולהרתיעו מביצוע עבירות נוספות.

ט. סוף דבר

87. בטרם אגזור את עונשו של הנאשם, אציין כי אילולא מכלול שיקולי השיקום אשר פירטתי בהרחבה, והנסיבה של חלופת הזמן, בהחלט היה מקום להשית על הנאשם עונש מאסר ממושך ומרתיע לריצוי מאחורי סורג ובריא. מנגד, לא מצאתי לנכון לקבל את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בעונש של עבודות של"צ בלבד. לדידי, הנאשם בהחלט ראוי להערכה על מאמצי השיקום שלו, אולם, שוב, יש בשיקולים אלו כדי "למלט" אותו מעונש מאסר בפועל ארוך וממושך, אך לא מעבר לכך. זאת, בעיקר בשים לב לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, ולכמותן. סבורתי כי הסתפקות בעונש של"צ במקרה הנדון, תשלח מסר מטעה לציבור ולא יהיה בכך כדי לתת ביטוי הולם לשיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הציבור.

88. עוד יצוין, כי על אף שראוי היה לעשות כן, בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, אמנע מלהשית עליו קנס, ואסתפק בהשתתפותו בפיצוי בסכום שאינו גבוה לכל אחד מן המתלוננים, כפי שיפורט בהמשך.

89. **לאור כל האמור לעיל, הריני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. מאסר בפועל למשך 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות.

בהתאם לחוות דעת הממונה, הנאשם יחל בביצוע עבודות השירות ביום 08.06.2016, ויבצען ב"בית החייל" בבאר שבע, ברחוב בית לחם (ת.ד 18) בימים א'-ה' בין השעות 08:00-16:30.

על הנאשם להתייבץ לריצוי המאסר ביום 08.06.2016 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז דרום, יח' עבודות שירות ת.ד 741, בבאר שבע 84000.

מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

העתק מגזר הדין בדחיפות לממונה על עבודות השירות.

ב. מאסר למשך 8 חודשים. הנאשם לא ירצה מאסר זה אלא אם יעבור על אחת מן העבירות המנויות בפרק י"א סימן 1 בחוק העונשין, מסוג פשע.

ג. מאסר למשך 4 חודשים. הנאשם לא ירצה מאסר זה אלא אם יעבור על אחת מן העבירות המנויות בפרק י"א סימן 1 בחוק העונשין, מסוג עוון.

ד. פיצוי בסך 500 ₪ לכל אחד מהמתלוננים בת"פ 31560-10-11, ע"ת 1, 5, 8; פיצוי בסך 500 ₪ למתלונן בת"פ 24192-03-12, ע"ת 1.

הפיצוי ישולם ב- 4 שיעורים שווים ורצופים והראשון שבהם ישולם עד ליום 17/5/16.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 5,000 ₪ שלא לעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע לתקופה של 3 שנים מהיום. אם לא תחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 15 יום.

ו. ניתן בזאת צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

העתק מגזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום ז' אדר ב' תשע"ו, 17/03/2016 במעמד הנוכחים.

נגה שמואלי-מאיר , שופטת